

Čís. 2263.

Ke skutkové podstatě přečinu shluknutí podle §u 283 tr. zák. se nevyžaduje, by byl ohrožen veřejný pokoj a pořádek, jest však nezbytno, by v davu, jež stráž vyzvala k rozchodu, šlo o shromáždění většího počtu lidí, jež je podle své povahy způsobilým, ohroziti veřejný pokoj a pořádek.

V subjektivním směru stačí prosté neuposlechnutí pachateli známého rozkazu k rozchodu; nelze však mluvit o »neuposlechnutí«, je-li situace taková, že se pachatel (jsa na př. vklíněn mezi dav) nemůže s místa vzdáliti.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1926, Zm II 561/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečným stížnostem obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 1. září 1925, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem shluknutí podle §u 283 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaných uplatňuje číselně zmateční důvody čís. 5 a 9, přesně čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., namítajíc, že skutková podstata přečinu podle §u 283 tr. zák., jímž byli obžalovaní uznáni vinnými, není zjištěným skutkem naplněna, jelikož nebylo zjištěno: 1. že byl ohrožen veřejný pokoj a pořádek a 2. že byla obžalovaným dána možnost opustiti místo, kde v době výzvy četnictva stáli. Stížnosti nelze upřítí oprávnění. Není ovšem správné, že se ke skutkové podstatě přečinu shluknutí podle §u 283 tr. zák. vyžaduje, by byl ohrožen veřejný pokoj a pořádek, konkrétní nebezpečí pro veřejný pokoj a pořádek není ani podle doslovu ani podle smyslu a účelu §u 283 tr. zák. složkou skutkové podstaty přečinu tam vymezeného, ale jest nezbytno, by v davu, jež stráž vyzvala k rozchodu, šlo o shromáždění většího počtu lidí, jež bylo podle své povahy způsobilým, ohroziti veřejný pokoj a pořádek. V napadeném rozsudku schází v tomto směru zjištění a zrušovacímu soudu není možno, by sám toto zjištění učinil a tak v rozsudku scházející pojmový znak uvedeného přečinu sám ze spisů doplňoval. Výtkou, že nebyla obžalovaným dána možnost, opustiti místo, kde v době výzvy četnictva stáli, naráží stížnost zřejmě na nedostatek zjištění v napadeném rozsudku po stránce subjektivní. Skutkovou podstatu přečinu podle §u 283 tr. zák. zakládá po stránce subjektivní prosté neuposlechnutí pachateli známého rozkazu k rozchodu, uděleného úředníkem nebo strážní lidu při shluknutí, předpokládajíc, že pachateli je možno rozkazu tomu vyhověti, neboť neuposlechnutí jest jednáním úmyslným. Jest-li však situace taková, že se pachatel nemůže s místa vzdáliti, poněvadž na př. je vklíněn v dav, nelze mluvit o tom, že neuposlechl rozkazu k rozchodu (srv. Finger: »Das Strafrecht«, druhý díl, str. 867 a 868).

I v tomto směru schází v rozsudku potřebné zjištění. Bylo proto po rozumu ustanovení čís. 3 §u 288 tr. ř. napadený rozsudek v odsuzující části jako zmatečný zrušiti a věc vrátiti soudu první stolice, by ji v rozsahu zrušení opětně projednal a rozsoudil.

Čís. 2264.

S hlediska uchází se o křivé svědectví (§ 199 a) tr. zák.) nezáleží na tom, zda věc, ve které má býti vydáno, byla již u soudu zahájena, či nikoliv.

V subjektivním směru nezáleží na tom, že pachatel, ucházej se o křivé svědectví, určitě nevěděl, že dotyčná osoba bude vyslýchána jako svědek; stačí vědomí o pravděpodobnosti jejího výslechu.

(Rozh. ze dne 22. ledna 1926, Zm II 586/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Novém Jičíně ze dne 17. června 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle §§ů 197, 199 písm. a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Uplatňujíc zmateční důvody čís. 9 písm. a) a 10 §u 281 tr. ř. namítá stížnost, že zločin podle §§ů 197, 199 písm. a) tr. zák. předpokládá, že pachateli bylo známo, že sváděná osoba bude (nikoliv jen že by mohla býti) u soudu vyslýchána jako svědek; H-ová neměla prý v době, kdy se stěžovatel u ní ucházel o křivé svědectví, ani předvolání k soudu v ruce, ba soud do této doby ještě ani nenařídil, by byla obeslána, takže stěžovatel nemohl věděti, že H-ová bude u soudu slyšena jako svědkyně; kdyby soud nebyl H-ovou předvolal a vyslechl jako svědkyni, šlo by prý jen o zločin podle §u 9 tr. zák. Z námitek není jasno, zda se stížnost domáhá úplného sprostění stěžovatelky, či toliko jiné kvalifikace skutku podřazením ho pod pojem bezvýsledného svádění ke křivému svědectví soudnímu. Než i jinak jsou námítky pochybeny. Ustanovení §u 199 písm. a) tr. zák. jest předpisem zvláštním, jímž trestní zákon vztahuje povšechné zásady, stanovené §em 9 tr. zák., ke zločinu soudního křivého svědectví, a kvalifikuje pouhé (intelektuální) působení na jinou osobu v tomto zločinném směru, zůstalo-li bez výsledku, t. j. nedošlo-li ke skutečnému vydání křivého svědectví, jako dokonaný zločin podvodu. Postihujíc předpokladem, vysloveným větou »které má býti vydáno před soudem« jak případy, v nichž se pachatel uchází o křivé svědectví ve věci u soudu již zahájené, tak i případy, kde jde o věci, které teprve mají býti nebo budou před soudem zahájeny, čelí toto ustanovení proti nebezpečí, které hrozí řádnému výkonu soudnictví z pokusu, zakaliti pramen soudcovského přesvědčení vědomě nepravdivou svědeckou výpovědí. S hlediska zákonných ustanovení, jež již sama o sobě trestají ohrožování právního řádu, nezáleží na tom, zda pro právní řád